

LA PREGUNTA
DEL DIA

¿Les festes de Nadal serviran per activar la il·lusió dins d'aquesta desmotivació?

La tribuna

Gestionar en temps de crisi

Seria absurd oblidar que aquest país es va construir amb l'esforç de moltes famílies de treballadors assalariats

JAUME
Bartumeu

Dilluns passat vaig assistir, convidat per l'Empresa Familiar Andorrana, a la cloenda de la vuitena edició del seu forum anual. Després d'escoltar una mena d'acta d'acusació que em va dirigir, en primera persona, la presidenta de l'entitat empresarial, com si el nostre Govern hagués esdevingut en sis mesos el responsable de tots els mals del país, vaig exposar algunes reflexions que em suggeria la gestió en temps de crisi.

Ara voldria compartir-les amb els lectors d'aquesta tribuna, aportant algunes consideracions, que incideixen en la responsabilitat que tots tenim en l'equilibri de l'economia i en la sortida definitiva d'aquesta etapa de recessió. Crec sincerament que a Andorra li convé mantenir i progressar amb una economia més social –que implica productivitat i riquesa amb manteniment i creació de llocs de treball. Un model de fer funcionar les coses que em sembla ben proper a la base que tenen els negocis familiars.

UNS NEGOCIS familiars que tenen i han tingut un paper fonamental al país en totes les seves modalitats, de volum de negoci o d'implantació geogràfica. Algunes d'aquestes empreses, que van començar sent minúscules, han esdevingut un grup important i un model de gestió. Ningú entendria, doncs, que l'arbre de la suposada efi-

ciència tecnocràtica ens impedisís veure el bosc de la necessària adequació entre la vida familiar i la vida laboral.

Seria absurd oblidar avui que l'economia moderna del nostre país s'ha fonamentat en l'energia dels pioners de la primera meitat del segle XX. Van obrir nous horitzons mitjançant el comerç, els inicis de les entitats bancàries i la indústria incipient del turisme de neu, començant a dibuixar el perfil d'un nou país. Com també seria absurd oblidar que aquest nou país es va construir amb l'esforç i l'abnegació de moltes famílies de treballadors assalariats. Sense aquella Andorra, l'actual –amb tots els seus defectes i virtuts–, no hauria estat possible. No hauria estat possible tampoc que en els darrers el Govern hagués posat fil a l'agulla per actuar en matèria econòmica afrontant la realitat, buscant l'equilibri entre el mercat i la societat, entre la lliure competència dels agents econòmics i la cooperació social.

Aconseguir un marc institucional, polític, social i econòmic estable; considerar l'educació com a factor estratègic de desenvolupament; afavorir la modernització de les petites i mitjanes empreses, i donar suport a la qualificació dels recursos humans de les empreses, són eixos vertebradors de la recuperació econòmica del Principat d'Andorra.

El 7 de setembre passat, el Consell General va adoptar una llei sobre l'intercanvi d'informació en matèria fiscal i, a dia d'avui, hem signat nous acords d'intercanvi, i n'hem rubricat el desè, amb Espanya, que signarem ben aviat. Àustria, Liechtenstein, Mònaco, San Marino, Bèlgica, Argentina, els Països Baixos, França i

NCE

L'objectiu essencial era reactivar la nostra economia interior i, de retruc, obrir-nos cap a l'economia europea

Portugal ens acompanyen ja en un nou trajecte. És una altra manera de preparar el país per al futur.

GOVERN i Consell General ho hem vist clar. L'objectiu essencial era reactivar la nostra economia interior i, de retruc, obrir-nos cap a

l'economia europea. No són temes d'enfrontaments amb l'exterior. Estic convençut que amb aquestes accions de transparència i de bon veïnatge hem millorat la consideració d'Andorra en el nostre entorn internacional. Algú podria pensar que aquest pla de treball per tal de poder sortir de la llista grisa de paradisos fiscals només afecta el sector financer.

Però no, no és així, ens afecta a tots i a tots, a les generacions futures d'empresaris, als nostres universitaris i als nostres petits i mitjans empresaris. Estem convençuts que ara estem, de debò, contribuint decisivament a reactivar la nostra economia.

Per això, estem treballant –Govern i grups parlamentaris– en les bases d'una reforma tributària que permeti l'assignació de recursos amb prioritats d'interès general i que doni garanties a l'exterior que desitgem relacionar-nos de forma transparent i homologable amb Europa i el món, mitjançant acords per evitar la doble imposició.

Amb aquesta estratègia facilitem la possibilitat d'exportar béns i serveis amb un tracte fiscal no discriminatori. Això sí, un cop feta la nostra reforma fiscal. I això passa, també, per aconseguir una relació estratègica amb la Unió Europea, un pilar fonamental per tal de reactivar l'economia andorrana. I ho farem si sabem optimitzar aquest doble avantatge de ser competitiu a l'exterior i en l'àmbit nacional, com a referent de país de descans, de compres i de serveis, amb un gran nivell de seguretat ciutadana.

Amb una oferta comercial consolidada i una molt bona solvència i liquiditat de la nostra banca, que de segur que fan que el nostre posicionament internacional hagi millorat. Perquè el tercer pilar de la nostra economia –amb el comerç i el turisme– és el sector bancari, que estem defensant i volem reforçar.

Precisament per això, dilluns passat vaig acabar les meves reflexions davant dels membres de l'Empresa Familiar Andorrana agraint el treball dels gestors i emprenedors de les empreses familiars que, amb confiança en les nostres immenses possibilitats com a país, saben mantenir el rumb i la qualitat malgrat les tempestes que s'hagin pogut succeir. ■

Cap de Govern.
redaccio@andorra.elperiodico.com